

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XXXIV. Idem a Priori Cartusiensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

riantur se per dationem auri ordinatos in Ecclesia, & in hac maligna consuetudine, qua alienat à Deo, & omni sacerdotio, sperant, & ex hoc impudenti facie, & non operata, eos probrosi, & contumeliosi verbis, qui ob sanctitatem vita à Spiritu sancto electi, & constituti sine datione auri sunt, inhonorant, primò quidem novissimum gradum sui ordinis accipere definiunt: quod si permanferint, per episcopiam, id est penitentiam, corrigantur. Ubi notarunt Balsamon, & Zonoras: Hallierius de sacris elect. sect. 7. cap. 2. art. 1. Etiam moris fuit, ut Episcopi, aliique Prælati in Ecclesia instituendi bona sua Ecclesie ipsi offerrent: quare D. Ambrosius eo tempore, quo Episcopus ordinatus fuit, aurum omne suum, & argentum, nec non prædia inter pauperes, & Ecclesiam distribuit. Idem de Joanne Eleemosynario Patriarcha Alexand. refert Leontius in ejus vita: & Marcionem ducenta festertia Ecclesie intulisse refert Tertul. de prescrip. cap. 30. quem morem probavit Iustin. in novell. 123. cap. 2. ibi: Si quis Episcoporum, sive ante suam ordinationem, sive post ordinationem voluerit proprias res, aut partem ea-

rum Ecclesie offerre, cujus sacerdotium accepit, non prohibemus: & omni condemnatione, & pena presentis legis liberum esse sancimus; sed etiam omni laude dignum iudicamus, quoniam hoc non est emptio, sed oblatio. Licet ut vitaretur omnis mali suspicio, Alex. II. in cap. ex multis 1. quest. 3. oblationem hanc prohibuerit his verbis: Ut nullus cujusque gradus pro Ecclesia beneficio aliquid audeat conferre, aut fabrica Ecclesiarum, seu etiam quod pauperibus sit distribuendum. Qui textus ex presenti lucem accipit, nam si Episcopus, vel Canonicus, dum promoventur ad Ecclesiam, bona sua, vel eorum partem purè, & liberaliter obtulerint, nullam simoniam commisisse dicentur: si verò ex pacto, aut conventionione inita bona illa contulerint, simoniam committunt, ut docet, & probat Hallierius dict. cap. 2. art. 1. quare rectè Innocentius in presenti improbat oblationem bonorum à Canonico factam, quia ex pacto, & conventionione ea tradebat, videlicet ut in Canonicum reciperetur, & bona ipsa pro præbenda retineret.

CAPUT XXXIV.

Idem à Priori Cartusensi.

PER tuas nobis litteras intimasti, quod cum G. in quadam domo Cartusien. Ordinis suscepisset habitum monachalem, termino suæ probationis completo, à diocesano Episcopo fuit in Subdiaconum ordinatus: sed postmodum didicit ex relatione quorundam, quod licet idem Episcopus aliàs viret honestus, multotiens tamen commiserat vitium simonia, propter quod monachus vehementi dolore turbatus in suscepto formidar ordine ministrare, nolens ab eodem Episcopo ad superiores ordines promoveri: unde cum eidem eremum exire non liceat, nec præfatus Episcopus ipsum, vel quemquam alium suæ diocesis ab Episcopo alio ordinari permittat, postulasti per Sedem Apostolicam edoceri, quid cum præfato monacho in ordine jam suscepto, & suscipiendis superioribus sit agendum. Nos itaque respondemus, quod idem monachus in ordine sic suscepto securè ministret, sed contra conscientiam ad superiores ordines non ascendat, ne forsitan adificet ad gehennam; licet ex eo, quod conscientiam nimis habuit scrupulosam, in difficultatem hujusmodi sit collapsus, quam utique non evadet, nisi deponat errorem.

NOTÆ

I. a. **C**artusensi.) Ita etiam legitur in tertia collectione, sub hoc titul. cap. 7. in hac sexta collectione legitur Cantuariensi, sed malè, cum in presenti agatur de monacho Cartusien. & cum Præfato, hoc est Priore Magnæ Cartusie loquatur Innocentius: sanctus enim Brunus Doctor Parisiensis Cartusianorum Ordinem instituit in Sabaudia, juxta civitatem Gratianopolim, in loco inaccessibili, rupibus vasto, quem Cartusiam vocant; unde ab eo loco præclarus hic Ordo Cartusianorum dictus fuit, & etiam ab eo eremo, fratres Eremitæ dicti fuerunt. P. Venerabilis Cluniacensis Monachus, ibi: Charissimis, & Magnificè honorandis servis Dei in eremo Christi servientibus. Innocentius III. lib. 2. registr. 14. epist. 105. ubi Bosquetus. De hoc mentione fit in cap. sicut, de homicidio. Varia sunt cenobia, tam in Hispania, Italia, quam Gallia hujus præclarissimi Ordinis, de quibus, & eorum mira sanctimonia plura congregaverunt D. Petrus Dulando in chron. Cartus. Petrus Sutor de vitis Cartus. Baronius

rom. 12. annal. anno 1086. num. 13. & anno 1092. num. 10. & anno 1101. num. 14. Tamaius à Salazar. rom. 5. martyrol. die 6. Octobris. D. Joseph de Valles in fund. Cartus. Theophilus Raynaud. rom. 17. tract. de benevol. in Religiosos fol. 409. Beyerlinch. in Theatro vitæ hum. verbo Cartusien. s.

COMMENTARIUM.

QUI scientes Episcopum aliquem simoniacum esse ab eo ordines petunt, vel non invitè ordinari patiuntur, suspensionem incurrunt, cap. si quis à simoniaco, cap. de catero, 1. quest. 1. tum quia Episcopi simoniaci, & ita suspensi, exercitium ordinis dare non possunt, quod non habent: tum ob immanitatem sceleris simonia, ut ita terreatur Episcopi, cum sciant neminem posse ab eis Ordines petere. Sed si per ignorantiam quis ab Episcopo simoniaco non simoniacè ordinetur, adhuc eget dispensatione, ut docuit Angelicus Præceptor 2. 2. quest. 100. art. 6. ad 2. his verbis: Nec propter præceptum eius, nec etiam propter excommunicationem, debere aliquem recipere ordinem ab Episcopo, quem sci-

scilicet simoniacè promotum; & si ordinetur, non recipere ordinis executionem, etiamsi ignoraret eum esse simoniacum; sed indigere dispensatione, quia nullus debet obedire alicui ad communicandum sibi in facto illicito: ille autem, qui est ipso jure suspensus, & quo ad se, & quo ad alios illicitè confert ordinem. Unde nullus debet ipse communicare recipiendo ab eo quacunq; ex causa: si autem ei non constet, non debet peccatum credere alterius; & ita cum bona conscientia debet ab eo ordinem recipere. Addit tamen: Si autem Episcopus sit simoniacus aliquo alio modo, quàm per promotionem suam simoniacè factam, potest ab eo ordinem recipere, si sit occultum, quia non est suspensus quoad se ipsum Docent Suarez de censur. disput. 31. sect. 4. Hallier. de sacr. elect. sect. 7. cap. 1. art. 3. §. 3. Illud tamen valde olim dubitatum fuit, an subditus à Prelato suo, quem privatim simoniacum fuisse scit, ordinem recipere possit. Et Hugo Cardinalis in cap. nos 9. quest. 9. affirmavit, posse. Joannes Andreas & Bernardus in presenti textu negarunt, quorum sententia probatur ex hoc textu, ubi Innocentius jubet monacho Carthusiensi, qui

gradum Subdiaconatus receperat ab Episcopo, quem postea scierat simoniacum esse, ut in gradu suscepto ministraret; sed contra conscientiam ad superiores ordines non ascendat: & ita olim etiam ob privatam scientiam simoniæ ab Episcopo commissæ, non licebat ab eo ordines recipere. Verum quia plura mala inde contingebant ex eo, quod privatâ auctoritate liceret ab Episcopo proprio discedere, nec ab eo velle ordines recipere propter suspicionem, aut rumorem simoniæ, ut referunt Surius in vita Sancti Gualberti, die 12, Jul. cap. 6 Petrus Damianus lib. 8. epist. 11. ad Civem Florentinos, obtinuit, ut post Extravag. Martini V. ad evitandâ, tantum Episcopum notoriè simoniacum teneatur subditus vitare, ut probat Hallierius supra, dict. §. 3. nec hodie præsens textus procedit, nec etiam monachus Carthusianus, qui ex privata tantum notitia audierat fuisse Episcopum proprium simoniacum, tenebatur illum vitare; immò potius ab eo ordines recipere valebat. Prosequuntur Hallierius, & Suarez ubi supra.

CAPVT XXXV.

Idem à Cantuar. Archiepiscopo.

IN tantum peccatis exigentibus corda quorundam simoniaca pravitas depravavit, ut in exterminium canonicæ sanctionis, & in elusionem quodam modo divini iudicii lucris temporalibus inhiantes, ac dicentes in corde suo: Non est Deus, simoniam sub honesto nomine palliant, quasi mutato nomine culpa transferatur, & pœna. Verum nec Deus secundum Apostolum irridetur, nec tales Simonis sectatores, etsi temporalem in præsentem forsan pœnam evadant, in futuro tamen pœnam non effugient sempiternam, cum nec honestas nominis criminis malitiam palliabit, nec vox poterit abolere reatum. Sanè pervenit ad audientiam nostram, quod cum olim quidam suffraganei tui pro chrismate Ecclesiæ contra canonicas sanctiones certam accipere consueverint pecuniæ quantitatem, metuentes pœnam canonicam, & correctionem tuam eludere cupientes, tempus faciendæ solutionis anticipent, recipientes in media Quadragesima, quod recipere consuevere post Pascha: & ut causam accipiendi dissimulent, nomen denariorum variant, denarios, quos prius chrismales, secundò paschales dicebat, consuetudinem mediæ Quadragesimæ nuncupantes. Quidam verò nec tempus solutionis, nec solvendorum nummorum in aliquo variarunt, veterem per omnia consuetudinem imitantes. Quia verò expressius exprimit venditionis speciem, qui prius recipit pretium, quàm rem conferat pretio, quamquam tempus recipiendæ mercedis dissimulando distulerit, & dissimulaverit differendo: licet utrumque in talibus periculosum sit, vel existat, cum gratis gratia conferenda sit, ne ipsam contingat, & rem, & nomen gratiæ demereri: f. t. per A. f. m. atque districtè præcipimus, quatenus auctoritate nostrâ fretus, & tuâ, taliter excessus corrigas supradictos, suffraganeos tuos, & officiales eorum man. præ. per cen. ecc. & sub. ap. ob. à tam illicita exactione compescens, quo ad nos de cætero super hoc querimonia deferri non possit, nec aliorum culpa tibi ob tuâ negligentiam meritum imputetur ad pœnam: eâdemque auctoritate suffultus, pravam illam consuetudinem de tua provincia studeas abolere, per quam pro Ecclesiarum investitura, Archidiaconi marcham argenti, minores verò Decani vaccam albam sibi dari postulant, vel certam solvi pecuniæ quantitatem. Dat. Later. vi. Kal. Jul.

NOTÆ.

^a Cantuariensi.) Ita etiam legitur in tertia collectione, sub hoc titulo de excess. prelat. cap. 1. & in epistolis editis à Sirleto, fol. 337. Ex quo registro restituo litteram huius textus. De

Cantuarensi Metropoli egi in cap. 2. de rescript. i.

^b Culpa transferatur.) Ut de aliis notavi in cap. ea 15. hoc titulo.

^c Canonicas sanctiones.) Congestas supra in dict. cap. ea, ubi commentarium huius textus invenies.

^d Recipit